

3 (Sem-6/CBCS) POL RG 1

2 0 2 2

POLITICAL SCIENCE

Paper : POL-RG-6016

(Public Administration-II)

(Regular Generic)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer any ten of the following as directed :

1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো দহটাৰ নিৰ্দেশানুসাৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Who was the first social scientist to make a systematic study of bureaucracy?

আমোলাতন্ত্ৰৰ প্ৰণালীবদ্ধ অধ্যয়ন কৰা প্ৰথম সমাজবিজ্ঞানী
কোন আছিল ?

- (b) When the tenure of service determines the qualification for promotion, then it is called promotion by merit/promotion by seniority/promotion by seniority-cum-merit. (Choose the correct option)
যেতিয়া সেৱাৰ কাৰ্যকালই পদোন্নতিৰ অৰ্হতা নিৰ্ধাৰণ কৰে, তেতিয়া ইয়াক যোগ্যতাৰ দ্বাৰা পদোন্নতি/জ্যেষ্ঠতাৰ দ্বাৰা পদোন্নতি/জ্যেষ্ঠতা-তথা-যোগ্যতাৰ দ্বাৰা পদোন্নতি কোৱা হয়।
(সঠিক বিকল্পটো বাছনি কৰা)

- (c) Name a country where spoil system of recruitment of civil servants had been practised.

এনে এখন দেশৰ নাম লিখা য'ত অসামৰিক সেৱাৰ নিযুক্তিৰ প্ৰণালী হ'ল পৰপূৰস্কাৰ।

- (d) The term 'fiscal management' for defining financial administration was used by L. D. White/Jaze Gaston/G. S. Hall.

(Choose the correct option)

বিত্তীয় প্ৰশাসনৰ সংজ্ঞাৰ বাবে 'বিত্তীয় ব্যৱস্থাপনা' শব্দটো এল. ডি. হোৱাইট/জাজে গেষ্টন/জি. এছ. হলৰ দ্বাৰা ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল।

(সঠিক বিকল্পটো বাছনি কৰা)

- (e) Name of F. W. Riggs is associated with _____ administration.

(Fill in the blank)

এফ. ডব্লিউ. ৰিগছৰ নামৰ সৈতে সংযুক্ত কৰা হয় _____ প্ৰশাসন।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (f) Whitley Council is associated with budget/development administration/civil service.

(Choose the correct option)

হুইটলী পৰিষদ বাজেট/উন্নয়ন প্ৰশাসন/অসামৰিক সেৱাৰ
সৈতে জড়িত। (সঠিক বিকল্পটো বাছনি কৰা)

- (g) Mention any one technique of legislative control over financial administration.

বিধীয় প্ৰশাসনৰ ওপৰত সংসদীয় নিয়ন্ত্ৰণৰ যি কোনো
এটা কৌশল উল্লেখ কৰা।

- (h) India follows the type of single/plural/mixed budgetary process.

(Choose the correct option)

ভাৰতবৰ্ষত একক/বহু/মিশ্ৰিত বাজেট প্ৰক্ৰিয়াৰ প্ৰকাৰ
অনুসৰণ কৰা হয়। (সঠিক বিকল্পটো বাছনি কৰা)

- (i) In which year was the Central Public Service Commission established in India?

কোন বছৰত ভাৰতত কেন্দ্ৰীয় লোকসেৱা আয়োগৰ
স্থাপন কৰা হৈছিল?

- (j) _____ is responsible to look after accounting and auditing of budget.
(Finance Minister/Prime Minister/Comptroller and Auditor General)

(Choose the correct option)

_____ বাজেটৰ হিচাপৰক্ষণ আৰু পৰীক্ষণ চোৱাচিতা
কৰিবলৈ দায়বদ্ধ। (বিস্তমন্ত্ৰী/প্ৰধানমন্ত্ৰী/নিয়ন্ত্ৰক আৰু
মহালেক্ষা হিচাপ পৰীক্ষক)

(সঠিক বিকল্পটো বাছনি কৰা)

(k) In which country the concept of performance budgeting was originated?

কোনখন দেশত সম্পাদনাত্মক বাজেটৰ ধাৰণাটো উদ্ভূত হৈছিল ?

(l) Mention one demerit of recruitment by spoil system.

পৰপূৰস্কাৰ প্ৰণালীৰ দ্বাৰা নিযুক্তিৰ এটা দোষ উল্লেখ কৰা।

(m) The Lokpal and Lokayukta Bill were introduced in India in the year 1967/1968/1969.

(Choose the correct option)

ভাৰতত লোকপাল আৰু লোকায়ুক্ত বিধেয়ক ১৯৬৭/১৯৬৮/১৯৬৯ চনত উত্থাপন কৰা হৈছিল।

(সঠিক বিকল্পটো বাছনি কৰা)

(n) Mention any ground where RTI is not applicable.

যি কোনো এখন ভিত্তি উল্লেখ কৰা য'ত আৰ.টি.আই প্ৰযোজ্য নহয়।

(o) _____ says, "Recruitment means specific steps taken to attract suitable candidates to apply for examination."
(L. D. White/D. Kingsley/D. Waldo)

(Choose the correct option)

_____ এ কয় যে, "নিযুক্তিৰ অৰ্থ হৈছে পৰীক্ষাৰ বাবে আবেদন কৰিবলৈ উপযুক্ত প্ৰাৰ্থীসকলক আকৰ্ষণ কৰিবলৈ লোৱা নিৰ্দিষ্ট পদক্ষেপ"। (এল. ডি. হোৱাইট/ডি. কিংসলি/ডি. ৱাল্ডো)

(সঠিক বিকল্পটো বাছনি কৰা)

2. Answer any five questions of the following :

2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What do you understand by direct recruitment process?
পোনপটীয়া নিযুক্তি প্ৰক্ৰিয়াৰ দ্বাৰা কি বুজা ?
- (b) Write any two importances of promotion.
পদোন্নতিৰ যি কোনো দুটা গুৰুত্ব লিখা ।
- (c) Mention any two features of recruitment of civil servants in India.
ভাৰতত অসামৰিক কৰ্মচাৰী নিযুক্তিৰ যি কোনো দুটা বিশেষত্ব উল্লেখ কৰা ।
- (d) What is 'budget'?
'বাজেট' কি ?
- (e) Define the concept of 'accountability'.
'দায়বদ্ধতা' ধাৰণাটোৰ সংজ্ঞা লিখা ।
- (f) Write any two merits of development administration.
উন্নয়ন প্ৰশাসনৰ যি কোনো দুটা গুণ লিখা ।
- (g) What do you mean by the principles of promotion?
পদোন্নতিৰ নীতিৰ দ্বাৰা কি বুজা ?
- (h) Mention any two methods of testing merit for promotion.
পদোন্নতিৰ বাবে যোগ্যতা পৰীক্ষা কৰাৰ যি কোনো দুটা পদ্ধতি উল্লেখ কৰা ।

3. Answer any four of the following in short :

5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the salient features of performance budgeting.

কাৰ্য সম্পাদনাত্মক বাজেটৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Write a short note on the Right to Information Act in India.

ভাৰতবৰ্ষত তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইনৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(c) Discuss the importance of redressal of public grievances in a modern State.

এখন আধুনিক ৰাজ্যত লোক অভিযোগ-নিষ্পত্তিকৰণৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

(d) Briefly discuss the concept of development administration.

উন্নয়ন প্ৰশাসনৰ ধাৰণাটো চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(e) Write about the defects that characterise the working of civil service in modern State.

আধুনিক ৰাজ্যত অসামৰিক সেৱাৰ কাম-কাজৰ বৈশিষ্ট্যৰ লগত জড়িত ত্ৰুটিবোৰৰ বিষয়ে লিখা।

(f) Write a note on Union Public Service Commission.

ৰাষ্ট্ৰীয় লোকসেৱা আয়োগৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

- (g) Write about the various principles of a good budgeting system.

এখন ভাল বাজেট প্রণালীৰ বিভিন্ন নীতিৰ বিষয়ে লিখা।

- (h) Mention about the differences between traditional administration and development administration.

পৰম্পৰাগত প্রশাসন আৰু উন্নয়ন প্রশাসনৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Explain the various methods of recruitment.

10

নিযুক্তিৰ বিভিন্ন পদ্ধতিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) Discuss the composition, power and functions of State Public Service Commission.

2+8=10

ভাৰতবৰ্ষত ৰাজ্যিক লোকসেৱা আয়োগৰ গঠন, শক্তি আৰু কাৰ্যকলাপসমূহ আলোচনা কৰা।

- (c) Discuss the procedure of passing the budget in India.

10

ভাৰতত বাজেট পাছ কৰাৰ প্ৰক্ৰিয়াৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (d) Critically explain F. W. Riggs' model of development administration.

10

উন্নয়ন প্রশাসনৰ এফ. ডব্লিউ. ৰিগছৰ মডেলক সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) Define bureaucracy. Explain the role of bureaucracy in development. 3+7=10
আমোলাতন্ত্ৰৰ সংজ্ঞা দিয়া। উন্নয়নত আমোলাতন্ত্ৰৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।
- (f) What is performance budgeting? Discuss its merits and demerits. 3+7=10
কাৰ্য সম্পাদনাত্মক বাজেট কি? ইয়াৰ গুণাগুণ আৰু দোষবোৰ আলোচনা কৰা।
- (g) Discuss the various means of executive control over administration. 10
প্ৰশাসনৰ ওপৰত কাৰ্যবাহী নিয়ন্ত্ৰণৰ বিভিন্ন উপায়সমূহ আলোচনা কৰা।
- (h) What is ombudsman? Discuss the jurisdiction of Lokpal. 2+8=10
অম্বুডছমান কি? লোকপালৰ অধিকাৰ ক্ষেত্ৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- (i) Explain the procedure of legislative control over budget in India. 10
ভাৰতবৰ্ষত বাজেটৰ ওপৰত সংসদীয় নিয়ন্ত্ৰণৰ প্ৰক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰা।
- (j) Discuss the power and functions of Chief Information Commissioner or Information Commission in India. 3+7=10
ভাৰতৰ মুখ্য তথ্য আয়ুক্ত বা তথ্য আয়োগৰ শক্তি আৰু কাৰ্যকলাপসমূহ আলোচনা কৰা।

★★★

3 (Sem-6/CBCS) POL RG 2

2 0 2 2

POLITICAL SCIENCE

Paper : POL-RG-6026

(Indian Administration)

(Regular Generic)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer any ten of the following as directed :

1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো দহটাৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) Which of the following Committees is associated with Union-State relationship set up in 1983?

১৯৮৩ চনত গঠন হোৱা তলৰ কোনখন কমিটি কেন্দ্ৰ
আৰু ৰাজ্যৰ সম্পৰ্কৰ লগত জড়িত ?

(i) Sarkaria Commission

চৰকাৰীয়া কমিছন

(ii) Dutt Commission

দত্ত কমিছন

(iii) Rajamannar Commission

ৰাজমন্নৰ কমিছন

(iv) Setalvad Commission

শেতালভাদ কমিছন

(Choose the correct option)

(সঠিক বিকল্পটো বাছি লিখা)

(b) Mention the article dealing with grant-in-aid by the Union Government to States.

কেন্দ্ৰ চৰকাৰে ৰাজ্যসমূহলৈ দিয়া সাহায্য-অনুদান বিষয়টো সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদত সন্নিৱিষ্ট ?

(c) Who appoints the Prime Minister of India?

ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীক কোনে নিযুক্তি দিয়ে ?

(d) Who heads the NITI Aayog as its Chairperson?

নীতি আয়োগৰ অধ্যক্ষৰূপে কোনে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰে ?

(e) Through which amendment of the Indian Constitution was the Panchayati Raj Institutions Act incorporated?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো সংশোধনৰ দ্বাৰা পঞ্চায়তী ৰাজ অনুষ্ঠান আইন প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল ?

(f) In which dynasty Kautilya wrote Arthashastra?

কৌটিল্যই 'অৰ্থশাস্ত্ৰ' কোন ৰাজশাসনৰ কালত লিখিছিল ?

- (g) The Perso-Arabic system of Indian administration was started in India by ____ empire. (Fill in the blank)

ভাৰতীয় শাসন ব্যৱস্থাত পাৰ্ছো-আৰবিক প্ৰণালী ____ সাম্ৰাজ্যৰ সময়ত আৰম্ভ হৈছিল। (খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (h) Mention one feature of Dyarchy system under British administration.

ব্ৰিটিছ শাসনৰ সময়ৰ দ্বি-শাসন ব্যৱস্থাৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (i) Which British administrator is considered as the 'father of local self-government' in India?

ভাৰতত কোনজন ব্ৰিটিছ শাসকক 'স্থানীয় স্বায়ত্ত্ব শাসনৰ জনক' বুলি ধৰা হয়?

- (j) What is the full form of NEGP?

NEGPৰ পূৰ্ণ ৰূপটো কি?

- (k) Mention the provision under the Article 256 of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ২৫৬ অনুচ্ছেদত কি বিধান আছে?

- (l) Which article of the Indian Constitution mentions about the formation of the Finance Commission?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদত বিত্তীয় আয়োগ গঠনৰ কথা উল্লেখ আছে?

(Turn Over)

- (m) Name a committee associated with Panchayati Raj Institution in India.

ভাৰতত পঞ্চায়তী ৰাজ ব্যৱস্থাৰ লগত জড়িত এখন কমিটিৰ নাম লিখা।

- (n) Mention the full form of ARC.

ARCৰ পূৰ্ণ ৰূপটো উল্লেখ কৰা।

- (o) When was the Kothari Commission constituted?

কোঠাৰী আয়োগ কেতিয়া গঠন হৈছিল?

2. Answer any five questions :

2×5=10

যি কোনো পাঁচটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Name two schemes launched for welfare of women in India.

ভাৰতত মহিলাৰ কল্যাণৰ বাবে প্ৰবৰ্তন কৰা দুখন আঁচনিৰ নাম লিখা।

- (b) What is committed bureaucracy?

প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ আমোলা কি?

- (c) Mention two powers of Panchayat Secretary.

পঞ্চায়ত সচিবৰ দুটা ক্ষমতা উল্লেখ কৰা।

- (d) Give two differences between permanent and political executive.

স্থায়ী কাৰ্যপালিকা আৰু ৰাজনৈতিক কাৰ্যপালিকাৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

- (e) Mention two measures of administrative reforms in India.

ভাৰতত প্ৰশাসনীয় সংস্কাৰৰ দুটা পদক্ষেপ উল্লেখ কৰা।

- (f) Write two emerging issues in Indian administration.

ভাৰতীয় প্ৰশাসনৰ দুটা নতুনকৈ উত্থান হোৱা সমস্যা লিখা।

- (g) What is grant-in-aid?

সাহায্য-অনুদান কি?

- (h) Mention two decentralised mechanisms of Indian administration.

ভাৰতীয় প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ দুটা বিকেন্দ্ৰীকৃত ব্যৱস্থা উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on any four of the following : 5×4=20

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

- (a) Lokpal

লোকপাল

- (b) NRHM

এন. আৰ. এইছ. এম.

- (c) NITI Aayog

নীতি আয়োগ

- (d) Citizens and administration
নাগৰিক আৰু প্ৰশাসন
- (e) Comptroller and Auditor General of India
ভাৰতৰ নিয়ন্ত্ৰক আৰু মহালেখা পৰীক্ষক
- (f) The Government of India Act, 1935
ভাৰত চৰকাৰ আইন, ১৯৩৫
- (g) Union Public Service Commission
কেন্দ্ৰীয় লোকসেৱা আয়োগ
- (h) 'Diwan' system during Mughal era
মোগল সাম্ৰাজ্যৰ সময়ৰ 'দীৱান' ব্যৱস্থা

4. Answer any *four* of the following questions :

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Evaluate the colonial legacy of the Indian administrative system.
ভাৰতীয় প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাত ঔপনিৱেশিক পৰম্পৰাৰ মূল্যায়ন কৰা।
- (b) Examine the role of the Prime Minister as the Chief Executive of the Indian administration.
ভাৰতৰ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ প্ৰধান কাৰ্যনিৰ্বাহীৰূপে প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ ভূমিকা পৰীক্ষা কৰা।

- (c) What is people's participation? How has it been ensured in Indian administration?

জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণ কি? ভাৰতৰ প্ৰশাসনত ইয়াক কেনেকৈ নিশ্চিত কৰা হৈছে?

- (d) Examine the role of MGNREGA in alleviating poverty in India.

ভাৰতত দৰিদ্ৰতা নিৰ্মূলকৰণৰ ক্ষেত্ৰত MGNREGAৰ ভূমিকা পৰীক্ষা কৰা।

- (e) What is public accountability? Do you think the Right to Information plays an important role in achieving it? Discuss.

সৰ্বসাধাৰণৰ প্ৰতি দায়বদ্ধতা কি? তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইনে এই দিশটো অৰ্জন কৰিবলৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা লোৱা বুলি ভাবানে? আলোচনা কৰা।

- (f) Discuss Mauryan administrative system.

মৌৰ্য শাসন ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (g) Critically evaluate the Centre-State administrative relationship in India.

কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যৰ মাজৰ প্ৰশাসনিক সম্পৰ্কৰ বিষয়ে এক সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন দাঙি ধৰা।

- (h) Discuss the functions of the Chief Secretary of the Indian administration.

ভাৰতীয় প্ৰশাসনৰ প্ৰধান সচিবৰ কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

- (i) Discuss the main recommendations of the first Administrative Reforms Commission in India.

ভাৰতৰ প্ৰথম প্ৰশাসনীয় সংস্কাৰ আয়োগখনৰ পৰামৰ্শসমূহ আলোচনা কৰা।

- (j) What is e-governance? How has e-governance made administration efficient and close to people in India? Explain.

ই-প্ৰশাসন কি? এই ব্যৱস্থাই কেনেকৈ প্ৰশাসনক অধিক কাৰ্যক্ষম আৰু নাগৰিকৰ ওচৰ চপাই আনিছে? ব্যাখ্যা কৰা।

★★★